

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
*VIII Всеукраїнської науково-практичної
конференції
курсантів та студентів*

**МАТЕМАТИКА, ЩО
НАС ОТОЧУЄ:
МИНУЛЕ,
СУЧАСНЕ,
МАЙБУТНЄ**

Львів 2021

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

д.с-г.н., професор	Андрій Кузик
д.т.н., доцент	Василь Попович
к.ф.-м.н., доцент	Ольга Меньшикова
д. фіз.-мат. н., професор	Роман Тацій
д. т. н., доцент	Олена Васильєва
к. т. н., доцент	Тарас Гембара
д.т.н., доцент	Лідія Дзюба
к. фіз. -мат. наук, доцент	Оксана Карабин
к. пед. наук, доцент	Мирослава Кусій
к. т. н	Олег Пазен
к. фіз. -мат. наук, доцент	Марта Стасюк
к. фіз. -мат. наук, доцент	Оксана Трусевич
к. фіз. -мат. наук, доцент	Оксана Чмир

С. Кучма

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

*Науковий керівник **О.М. Трусевич**, кандидат фізико математичних наук, доцент кафедри прикладної математики і механіки*

Піфагор 570 р. до н.е. У сучасному світі Піфагор вважається великим математиком і космологом старовини. Античні автори нашої ери віддають Піфагору авторство відомої теореми: квадрат гіпотенузи прямокутного трикутника дорівнює сумі квадратів катетів. Сучасні історики передбачають, що Піфагор не доводив теорему, але міг передати грекам це знання, відоме у Вавілоні за 1000 років до Піфагора (згідно з вавілонськими глиняними табличками).

Архімед. Архімед був одержимий математикою. Він забував про їжу, абсолютно не піклувався про себе. Роботи Архімеда відносилися майже до всіх областей математики того часу: йому належать чудові дослідження з геометрії, арифметики, алгебри. Крайнім своїм 287 - 212 до н.е. досягненням він вважав визначення поверхні і об'єму кулі — завдання, яке до нього ніхто вирішити не міг. Архімед просив вибити на своїй могилі кулю, вписану в циліндр

Герон Александрійський - давньогрецький учений, математик, фізик, механік, винахідник. Математичні роботи Герона є енциклопедією античної прикладної математики. У кращій з них "Метриці" дано правила і формули для точного і наближеного обчислення площ правильних многокутників, об'ємів зрізаного конуса і піраміди, приводиться формула Герона для визначення площі трикутника за трьома сторонами, даються правила близькочисельного вирішення квадратних рівнянь і наближеного добування квадратного і кубічного коренів.

Діофант III ст. н.е. Діофант - давньогрецький математик з Александрії. Про його життя немає майже жодних відомостей. Збереглася частина математичного трактату Діофанту "Арифметика" (6 кн. з 13) і уривки книги про багатокутні числа. У "Арифметиці", окрім викладу початків алгебри, приведено багато методів для розв'язування невизначених рівнянь різних степенів, обернених чисел. При множенні сум і різниць двох чисел застосовував правила знаків. Мав уявлення про від'ємні числа.

Рене Декарт Декарт далеко не відразу знайшов своє місце в житті. Дворянин за походженням, закінчивши колеж в Ла-флеші, він з головою поринає в світське життя Парижу, потім кидає все ради занять наукою. Декарт відводив математиці особливе місце в своїй системі, він вважав її принципи встановлення істини 1596-1650 зразком для інших наук. Головне досягнення Декарта - побудова аналітичної геометрії, в якій геометричні завдання перекладалися мовою алгебри за допомогою методу координат. Він сформулював основну теорему алгебри: «число коренів рівняння алгебри дорівнює його степеню», доведення якої було отримано лише в кінці XVIII ст.

П'єр Ферма. Французький математик, один з творців аналітичної геометрії і диференціального числення. Відкрив правило знаходження екстремуму за допомогою похідної. Автор багатьох теорем теорії чисел. Знаменита теорема Ферма з теорії чисел, яку Ферма 1601 – 1665 рр. сформулював без доведення, викликає інтерес до тепер. З робіт Ферма почалася нова математична наука – теорія чисел.

Ісаак Ньютон. Англійський фізик і математик створив сучасну механіку (закони Ньютона) і відкрив закон всесвітнього тяжіння. У його головному творінні «Математичні початки натуральної філософії» дано математичне виведення основних фактів руху небесних тіл. Один з творців диференціального і інтегрального 1643 - 1727 числення. «Коли величина є максимальною або мінімальною, у цей момент вона не тече ні вперед, ні назад...»

Готфрід Вільгельм Лейбніц. Німецький математик, фізик, філософ, творець Берлінської академії наук. Основоположник диференціального, інтегрального числення, ввів велику частину сучасної символіки математичного аналізу. У роботах Лейбніца вперше з'явилися ідеї теорії алгоритмів.

Леонард Ейлер. Російський, німецький і швейцарський математик, що вніс значний вклад до розвитку математики, механіки, фізики, астрономії і ряду прикладних наук. Ейлер залишив найважливіші праці в найрізноманітніших галузях математики, механіки, фізики, астрономії і в ряді прикладних наук. Саме він створив декілька нових математичних дисциплін — теорію чисел, варіаційне числення, теорію комплексних функцій, диференціальну геометрію поверхонь, спеціальні функції.

Еварист Галуа. За 20 років життя Галуа встиг зробити відкриття, що ставлять його на рівень найбільших математиків XIX століття. Вирішуючи завдання з теорії рівнянь алгебри, він заклав основи сучасної алгебри, вийшов на такі фундаментальні поняття, як 1811 - 1832 група і поле. Видатний французький математик, засновник сучасної алгебри. Він прожив двадцять років, всього п'ять років з них займався математикою. Математичні роботи, що обезсмертили його ім'я, займають ледве більше 60 сторінок.

Література

1. Соломатин В.А. История науки. Уч. пос. – М.: ПЕРСЭ, 2002 – 352 с.